

III

(Akty przygotowawcze)

KOMITET REGIONÓW

117. SESJA PLENARNA W DNIACH 7 I 8 KWIETNIA 2016 R.

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Program wspierania reform strukturalnych na lata 2017–2020

(2016/C 240/09)

Sprawozdawca:	Olga ZRIHEN (BE/PES), posłanka do Parlamentu Walońskiego
Dokument źródłowy:	Wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego utworzenia Programu wspierania reform strukturalnych na lata 2017–2020 oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 oraz (UE) nr 1305/2013
	COM(2015) 701 final

I. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Motyw 4

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Reformy to z natury rzeczy złożone procesy, które wymagają zastosowania kompletnego mechanizmu opartego na wysoce specjalistycznej wiedzy i umiejętnościach. Wdrażanie reform strukturalnych w różnorodnych dziedzinach polityki publicznej stanowi wyzwanie, ponieważ potrzeba czasu na to, aby korzyści z nich płynące stały się widoczne. Istotne jest zatem wczesne i skuteczne opracowywanie oraz wdrażanie reform, w tym w gospodarkach, które dotknął kryzys lub które są słabe strukturalnie. W tym kontekście udzielanie przez Unię wsparcia w formie pomocy technicznej miało kluczowe znaczenie w procesie wspierania w ostatnich latach dostosowania gospodarczego w Grecji i na Cyprze.	Reformy to z natury rzeczy złożone procesy, które wymagają woli politycznej, zdolności do dialogu i partnerstwa na wielu poziomach, zasobów budżetowych i administracyjnych oraz zastosowania kompletnego mechanizmu opartego na wysoce specjalistycznej wiedzy i umiejętnościach. Wdrażanie reform strukturalnych w różnorodnych dziedzinach polityki publicznej stanowi wyzwanie, ponieważ potrzeba czasu na to, aby korzyści z nich płynące stały się widoczne. Istotne jest zatem wczesne i skuteczne opracowywanie oraz wdrażanie reform, w tym w gospodarkach, które dotknął kryzys lub które są słabe strukturalnie. W tym kontekście udzielanie przez Unię wsparcia w formie pomocy technicznej powinno uwzględnić wnioski płynące z programów, które miały na celu wspieranie w ostatnich latach dostosowania gospodarczego w Grecji i na Cyprze. Niezbędnym warunkiem powodzenia programu jest wzięcie za nie odpowiedzialności w terenie, między innymi dzięki władzom lokalnym i regionalnym oraz partnerom społecznym.

Uzasadnienie

Sprawozdanie specjalne nr 19/2015 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego ⁽¹⁾ dotyczące pomocy technicznej dla Grecji pozwala wysnuć pewne pożyteczne wnioski dotyczące możliwych usprawnień w zakresie pomocy technicznej w celu lepszego dostosowania gospodarczego państwa członkowskiego korzystającego z pomocy.

Poprawka 2

Motyw 5

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Państwa członkowskie mogą skorzystać ze wsparcia na potrzeby stawienia czoła wyzwaniom związanym z opracowaniem i wdrożeniem reform strukturalnych. Wyzwania te są uwarunkowane różnymi czynnikami, w tym ograniczoną zdolnością administracyjną i instytucjonalną bądź niewłaściwym stosowaniem i wdrażaniem prawodawstwa unijnego.</p>	<p>Państwa członkowskie mogą skorzystać ze wsparcia na potrzeby stawienia czoła wyzwaniom związanym z opracowaniem i wdrożeniem reform strukturalnych. Wyzwania te są uwarunkowane różnymi czynnikami, w tym ograniczoną zdolnością administracyjną i instytucjonalną na różnych poziomach sprawowania rządów bądź niewłaściwym stosowaniem i wdrażaniem prawodawstwa unijnego.</p>

Poprawka 3

Motyw 6

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Unia ma długoletnie doświadczenia w zakresie udzielania konkretnego wsparcia administracjom krajowym i innym organom państw członkowskich w obszarze budowania zdolności i innych tego rodzaju działaniach w pewnych obszarach (np. podatki, cła, wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw) oraz w związku z wdrażaniem polityki spójności. Doświadczenie zyskane przez Unię przy udzielaniu pomocy organom krajowym przy wdrażaniu reform powinno zostać wykorzystane do wzmocnienia zdolności Unii na potrzeby wspierania państw członkowskich. Kompleksowe i zintegrowane działania są naprawdę potrzebne w celu zapewnienia wsparcia dla tych państw członkowskich, które przeprowadzają reformy sprzyjające wzrostowi gospodarczemu i które zwróciły się o takie wsparcie do Unii.</p>	<p>Doświadczenie zyskane przez Unię przy udzielaniu pomocy organom krajowym i/lub organom szczebla niższego niż krajowy przy wdrażaniu reform w obszarze budowania zdolności administracji krajowych, samorządów terytorialnych i innych organów państw członkowskich i przy innych tego rodzaju działaniach w określonych obszarach (np. podatki, cła, wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw) powinno zostać wykorzystane. Środki wsparcia dla tych państw członkowskich, które przeprowadzają reformy sprzyjające trwałemu wzrostowi gospodarczemu, dobrostanowi społecznemu, dostępności opieki zdrowotnej i kształcenia, i które zwróciły się o takie wsparcie do Unii, mogą okazać się zatem potrzebne, chyba że działania te kwalifikują się już do finansowania w ramach innych programów pomocy technicznej. Te środki wsparcia będą oparte na zintegrowanym podejściu, które uwzględni powiązania między poszczególnymi dziedzinami reform strukturalnych a zdolnością do partnerskiego współdziałania wszystkich poziomów sprawowania rządów, przy poszanowaniu ram instytucjonalnych właściwych dla każdego państwa członkowskiego i obejmujących wszystkie zainteresowane strony.</p>

⁽¹⁾ <http://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=35302>

Poprawka 4

Motyw 8

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Wsparcie w ramach programu powinno być udzielane przez Komisję na wniosek państwa członkowskiego, w takich dziedzinach jak budżet i podatki, zadania publiczne, reformy administracyjne i instytucjonalne, wymiar sprawiedliwości, zwalczanie nadużyć finansowych, korupcji i prania pieniędzy, otoczenie biznesowe, rozwój sektora prywatnego, inwestycje, konkurencja, zamówienia publiczne, procesy prywatyzacyjne, dostęp do finansowania, inwestycje, handel, zrównoważony rozwój, innowacje, kształcenie i szkolenie, polityki dotyczące zatrudnienia, ochrona zdrowia, polityka w zakresie azylu i migracji, rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich oraz polityki sektora finansów.</p>	<p>Wsparcie w ramach programu powinno być udzielane przez Komisję na wniosek państwa członkowskiego, w dziedzinach, które wchodzą w zakres kompetencji dzielonych między UE i państwa członkowskie i które nie są jeszcze objęte programami pomocy technicznej, takich jak zdolności administracyjne służby cywilnej, wymiar sprawiedliwości i państwo prawa, system podatkowy, zwalczanie nadużyć finansowych, korupcji i prania pieniędzy, otoczenie biznesowe, rozwój sektora prywatnego, inwestycje, konkurencja, zamówienia publiczne, procesy prywatyzacyjne, (re)nacjonalizacyjne lub (re)komunalizacyjne, dostęp do finansowania, inwestycje, handel, zrównoważony rozwój, innowacje, kształcenie i szkolenie, polityki dotyczące zatrudnienia, ochrona zdrowia, polityka w zakresie azylu i migracji, rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich oraz polityki sektora finansów. Państwo członkowskie, które pragnie skorzystać z programu, powinno zaangażować władze lokalne i regionalne, a także partnerów społecznych, społeczeństwo obywatelskie i inne zainteresowane strony w przygotowanie wniosku na podstawie obowiązującego kodeksu postępowania dotyczącego partnerstwa w kontekście polityki spójności.</p>

Uzasadnienie

Trudno wyobrazić sobie, by za pomocą funduszy europejskich finansowano pomoc techniczną w dziedzinach, które nie wchodzą w zakres kompetencji dzielonych między Unię i państwa członkowskie. Zasada partnerstwa zapewni skuteczność pomocy technicznej udzielanej w ramach programu dzięki wykształceniu poczucia odpowiedzialności za nią w terenie.

Poprawka 5

Motyw 10

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>W następstwie dialogu z państwem członkowskim wnoszącym o udzielenia wsparcia, w tym w kontekście europejskiego semestru, Komisja powinna przeanalizować wnioski, z uwzględnieniem zasad przejrzystości, równego traktowania i należytego zarządzania finansami, oraz określić wsparcie, którego należy udzielić, na podstawie stopnia pilności zidentyfikowanych problemów, ich zakresu i wagi, wsparcia potrzebnego w odniesieniu do danych dziedzin polityki, analizy wskaźników społeczno-gospodarczych oraz ogólnej zdolności administracyjnej państwa członkowskiego. Komisja powinna również, w ścisłej współpracy z danym państwem członkowskim, określić obszary priorytetowe, zakres środków wsparcia, które zostaną zastosowane, oraz wysokość całkowitego wkładu finansowego na potrzeby tego wsparcia, z uwzględnieniem istniejących działań i środków finansowanych przez fundusze Unii i inne programy unijne.</p>	<p>W następstwie dialogu z państwem członkowskim wnoszącym o udzielenia wsparcia, w tym w kontekście europejskiego semestru, Komisja powinna przeanalizować wnioski, z uwzględnieniem zasad pomocniczości, przejrzystości, równego traktowania, partnerstwa i należytego zarządzania finansami, oraz określić wsparcie, którego należy udzielić, na podstawie stopnia pilności zidentyfikowanych problemów, ich zakresu i wagi, wsparcia potrzebnego w odniesieniu do danych dziedzin polityki, analizy wskaźników społeczno-gospodarczych oraz ogólnej zdolności administracyjnej państwa członkowskiego. W celu wdrożenia programu Unia opracuje jednolity dokument strategiczny mający na celu poprawę zdolności instytucjonalnej i administracyjnej władz publicznych na wszystkich poziomach sprawowania rządów. Ustali także w przejrzysty i sprawiedliwy sposób kryteria, które zostaną przyjęte w celu określenia porządku pierwszeństwa działań programu i przydziału dostępnych zasobów, a także kryteria i mechanizmy koordynacji działań na poziomie unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym. Komisja powinna również, w ścisłej współpracy z danym państwem członkowskim, określić obszary priorytetowe, zakres środków wsparcia, które zostaną zastosowane, oraz wysokość całkowitego wkładu finansowego na potrzeby tego wsparcia, z uwzględnieniem istniejących działań i środków finansowanych przez fundusze Unii i inne programy unijne. Czyniąc to, Komisja i dane państwo członkowskie wezmą pod uwagę istniejący podział uprawnień między różnymi szczeblami sprawowania rządów, który często przewiduje istotną rolę dla władz lokalnych i regionalnych, a także to, że część konkretnych zaleceń dla poszczególnych krajów skierowana jest do władz lokalnych i regionalnych.</p>

Uzasadnienie

Zasada partnerstwa jest filarem zarządzania europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi, z których muszą pochodzić środki niezbędne do sfinansowania programu wspierania reform strukturalnych. Zatem w imię spójności należy analogicznie zastosować zasadę partnerstwa do programu wspierania reform strukturalnych.

Poprawka 6

Motyw 11

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Komunikaty Komisji „Przegląd budżetu UE” ⁽¹⁾ oraz „Budżet z perspektywy »Europy 2020«” ⁽²⁾ podkreślają znaczenie ukierunkowania finansowania na działania mające wyraźną europejską wartość dodaną, tj. takie działania, w przypadku których interwencje unijne mogą przynieść wartość dodaną w porównaniu z działaniem przeprowadzanym przez same państwa członkowskie. W tym kontekście działania wspierające prowadzone w ramach programu powinny zapewnić komplementarność i synergę z innymi programami i politykami na poziomie krajowym, unijnym i międzynarodowym. Działania podjęte w ramach programu powinny pozwolić na opracowanie i wdrożenie rozwiązań stanowiących odpowiedź na krajowe wyzwania, które mają wpływ na wyzwania o charakterze transgranicznym lub ogólnounijnym, a które przyczynią się do spójnego i konsekwentnego wdrożenia prawa unijnego. Dodatkowo działania te powinny przyczynić się do dalszego wzmocnienia zaufania i upowszechniania współpracy z Komisją i pomiędzy państwami członkowskimi. W porównaniu z państwami członkowskimi Unia ma ponadto lepsze możliwości stworzenia platformy na potrzeby przedstawiania dobrych praktyk i dzielenia się nimi, jak również wykorzystywania wiedzy specjalistycznej.</p> <p>⁽¹⁾ COM(2010) 700 final z dnia 19 października 2010 r. ⁽²⁾ COM(2011) 500 final z dnia 29 czerwca 2011 r.</p>	<p>Komunikaty Komisji „Przegląd budżetu UE” ⁽¹⁾ oraz „Budżet z perspektywy »Europy 2020«” ⁽²⁾ podkreślają znaczenie ukierunkowania finansowania na działania mające wyraźną europejską wartość dodaną, tj. takie działania, w przypadku których interwencje unijne mogą przynieść wartość dodaną w porównaniu z działaniem przeprowadzanym przez same państwa członkowskie. W tym kontekście działania wspierające prowadzone w ramach programu powinny zapewnić komplementarność i synergę z innymi programami i politykami na poziomie krajowym, regionalnym, lokalnym, unijnym i międzynarodowym. Działania podjęte w ramach programu powinny pozwolić na opracowanie i wdrożenie rozwiązań stanowiących odpowiedź na krajowe wyzwania, które mają wpływ na wyzwania o charakterze transgranicznym lub ogólnounijnym, a które przyczynią się do spójnego i konsekwentnego wdrożenia prawa unijnego. Dodatkowo działania te powinny przyczynić się do dalszego wzmocnienia zaufania i upowszechniania współpracy z Komisją i pomiędzy państwami członkowskimi. W porównaniu z państwami członkowskimi Unia ma ponadto lepsze możliwości stworzenia platformy na potrzeby przedstawiania dobrych praktyk i dzielenia się nimi, jak również wykorzystywania wiedzy specjalistycznej, w celu opracowania rozwiązań przystosowanych do konkretnej sytuacji wnioskujących państw członkowskich.</p> <p>⁽¹⁾ COM(2010) 700 final z dnia 19 października 2010 r. ⁽²⁾ COM(2011) 500 final z dnia 29 czerwca 2011 r.</p>

Poprawka 7

Motyw 21

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Aby przyjąć wykaz wskaźników służących do zmierzenia stopnia, w jakim cele programu zostały osiągnięte, w świetle doświadczeń zdobytych podczas wdrażania programu, kompetencję do przyjmowania aktów delegowanych w zakresie wprowadzania zmian do wykazu, zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, należy przekazać Komisji. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednoczesne, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.</p>	<p>Aby przyjąć wykaz wskaźników służących do zmierzenia stopnia, w jakim cele programu zostały osiągnięte, w świetle doświadczeń zdobytych podczas wdrażania programu, kompetencję do przyjmowania aktów delegowanych w zakresie wprowadzania zmian do wykazu, zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, należy przekazać Komisji. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje zgodnie z zasadą partnerstwa, czyli z udziałem samorządów terytorialnych, partnerów społecznych i zainteresowanych podmiotów społeczeństwa obywatelskiego. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednoczesne, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Komitetowi Regionalnym, Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.</p>

Poprawka 8

Artykuł 3 ust. 1

<i>Tekst zaproponowany przez Komisję</i>	<i>Poprawka KR-u</i>
W ramach programu finansuje się działania mające europejską wartość dodaną. W tym celu Komisja zapewnia, aby wybrane działania, na które ma zostać przyznane finansowanie, przyniosły skutek mający europejską wartość dodaną, przy czym monitoruje, czy europejska wartość dodana została rzeczywiście osiągnięta.	W ramach programu finansuje się działania z zakresu pomocy technicznej mające, zgodnie z zasadą pomocniczości , europejską wartość dodaną, które wpisują się w zakres kompetencji dzielonych między Unię i państwa członkowskie i które nie są jeszcze objęte programami pomocy technicznej . W tym celu Komisja zapewnia, aby wybrane działania, na które ma zostać przyznane finansowanie, przyniosły skutek mający europejską wartość dodaną, przy czym monitoruje, czy europejska wartość dodana została rzeczywiście osiągnięta.

Uzasadnienie

Finansowanie ze środków budżetowych UE działań krajowych, odnośnie do których UE nie posiada kompetencji, byłoby sprzeczne z duchem zasady pomocniczości.

Poprawka 9

Artykuł 3 ust. 2

<i>Tekst zaproponowany przez Komisję</i>	<i>Poprawka KR-u</i>
<p>Działania prowadzone w ramach programu zapewniają europejską wartość dodaną w szczególności poprzez:</p> <p>a) rozwój i wdrażanie rozwiązań stanowiących odpowiedź na wyzwania krajowe, które mają wpływ na wyzwania o charakterze transgranicznym bądź ogólnounijnym;</p> <p>b) ich komplementarność i synergię z innymi programami unijnymi i strategiami politycznymi na poziomie krajowym, unijnym i międzynarodowym;</p> <p>c) ich wkład do konsekwentnego i spójnego wdrażania prawa Unii;</p> <p>d) ich wkład w dzielenie się dobrymi praktykami i budowanie ogólnounijnej platformy i sieci wiedzy specjalistycznej;</p> <p>e) propagowanie wzajemnego zaufania między państwami korzystającymi z pomocy i Komisją oraz współpracy między państwami członkowskimi.</p>	<p>Działania prowadzone w ramach programu zapewniają europejską wartość dodaną w szczególności poprzez:</p> <p>a) rozwój i wdrażanie rozwiązań stanowiących odpowiedź na wyzwania, które mają wpływ na wyzwania o charakterze transgranicznym bądź ogólnounijnym;</p> <p>b) ich komplementarność i synergię z innymi programami unijnymi i strategiami politycznymi na poziomie krajowym, regionalnym, lokalnym, unijnym i międzynarodowym;</p> <p>c) ich wkład do konsekwentnego i spójnego wdrażania prawa Unii;</p> <p>d) ich wkład w dzielenie się dobrymi praktykami i budowanie ogólnounijnej platformy i sieci wiedzy specjalistycznej;</p>

Uzasadnienie

Zaufanie między państwami członkowskimi a Komisją jest zasadą ogólną i warunkiem funkcjonowania Unii Europejskiej, która nie może zostać ograniczona do realizacji tego konkretnego programu.

Poprawka 10

Artykuł 4

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Ogólnym celem programu jest wsparcie reform instytucjonalnych, administracyjnych oraz strukturalnych w państwach członkowskich w drodze udzielenia wsparcia organom krajowym w zakresie środków mających na celu reformowanie instytucji, sprawowanie rządów, administracji oraz sektorów gospodarczych i społecznych podejmowanych w związku z wyzwaniem gospodarczymi i społecznymi oraz z zamiarem zwiększenia konkurencyjności, wzrostu gospodarczego, liczby miejsc pracy i inwestycji, w szczególności w kontekście procesów związanych z zarządzaniem gospodarczym, m.in. przez wspieranie skutecznego i wydajnego wykorzystania funduszy UE.</p>	<p>Ogólnym celem programu jest wsparcie reform strukturalnych w państwach członkowskich, które stanowią europejską wartość dodaną w dziedzinach działań należących do kompetencji dzielonych między Unię Europejską i państwa członkowskie i które nie są jeszcze objęte programami pomocy technicznej, w drodze udzielenia wsparcia organom publicznym państwa członkowskiego w zakresie dysponowania zdolnościami administracyjnymi potrzebnymi do opracowania i wdrożenia środków mających na celu reformowanie sektorów gospodarczych i społecznych podejmowanych w związku z wyzwaniem gospodarczymi i społecznymi oraz z zamiarem zwiększenia konkurencyjności, trwałego wzrostu gospodarczego, liczby miejsc pracy i inwestycji oraz spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, m.in. przez wspieranie skutecznego i wydajnego wykorzystania funduszy UE, przy udziale wszystkich poziomów sprawowania rządów.</p>

Uzasadnienie

Uściślenie tekstu zgodnie ze zmianami legislacyjnymi zaproponowanymi do art. 3 ust. 1 i art. 3 ust. 2 oraz motywu 9.

Poprawka 11

Artykuł 5 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Aby osiągnąć cel ogólny określony w art. 4, program przewiduje następujące cele szczegółowe:</p> <p>a) wspomaganie inicjatyw organów krajowych w opracowywaniu własnych reform na podstawie priorytetów, z uwzględnieniem wstępnych warunków i oczekiwanego wpływu na sytuację społeczno-gospodarczą;</p> <p>b) wspieranie organów krajowych w zakresie wzmocnienia ich zdolności do formułowania, opracowywania i wdrażania reform i strategii oraz dążenie do zintegrowanego podejścia zapewniającego spójność między celami i środkami we wszystkich sektorach;</p> <p>c) wspieranie wysiłków organów krajowych mających na celu określenie i wdrożenie odpowiednich procesów i metod poprzez uwzględnianie dobrych praktyk i wniosków wyciągniętych przez inne kraje, które musiały stawić czoła podobnym sytuacjom;</p>	<p>Aby osiągnąć cel ogólny określony w art. 4, program przewiduje następujące cele szczegółowe:</p> <p>a) wspomaganie inicjatyw organów publicznych w opracowywaniu własnych reform na podstawie priorytetów, z uwzględnieniem wstępnych warunków i oczekiwanego wpływu na sytuację społeczno-gospodarczą;</p> <p>b) wspieranie organów publicznych w zakresie wzmocnienia ich zdolności do formułowania, opracowywania i wdrażania reform i strategii oraz dążenie do zintegrowanego podejścia zapewniającego spójność między celami i środkami we wszystkich sektorach;</p> <p>c) wspieranie wysiłków organów publicznych mających na celu określenie i wdrożenie odpowiednich procesów i metod poprzez uwzględnianie dobrych praktyk i wniosków wyciągniętych przez inne kraje, które musiały stawić czoła sytuacjom wykazującym pewne podobieństwa;</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>d) wspomaganie organów krajowych w zwiększaniu, w stosownych przypadkach, skuteczności i wydajności zarządzania zasobami ludzkimi, poprzez jasne rozgraniczenie kompetencji i podnoszenie wiedzy zawodowej i umiejętności.</p> <p>Do osiągnięcia tych celów należy dążyć w ścisłej współpracy z państwami korzystającymi z pomocy.</p>	<p>d) wspomaganie organów publicznych w zwiększaniu, w stosownych przypadkach, skuteczności i wydajności zarządzania zasobami ludzkimi, poprzez jasne rozgraniczenie kompetencji i podnoszenie wiedzy zawodowej i umiejętności, także w drodze ewentualnych układów zbiorowych pracy określonych w ramach procesu uzgodnień społecznych na szczeblu krajowym i/lub regionalnym;</p> <p>e) wspomaganie organów publicznych w zwiększeniu ich zdolności do partnerskiego współdziałania między sobą oraz z zainteresowanymi stronami, w tym z partnerami społecznymi oraz prywatnymi podmiotami gospodarczymi.</p> <p>Do osiągnięcia tych celów należy dążyć na wniosek państw korzystających z pomocy i w ścisłej współpracy z nimi oraz z władzami lokalnymi i regionalnymi, zgodnie z podziałem uprawnień i kompetencji obowiązującym w każdym państwie członkowskim i z zaleceniami dla poszczególnych krajów skierowanych do władz lokalnych i regionalnych.</p>

Uzasadnienie

Reformy strukturalne nie są wyłącznym przywilejem organów krajowych – zwłaszcza w państwach członkowskich o strukturze federalnej. W istocie szereg konkretnych zaleceń dla poszczególnych krajów skierowanych jest do władz lokalnych i regionalnych. Ponadto warto uściślić, że przewidziane w programie działania podejmuje się jedynie na wniosek państw członkowskich korzystających z pomocy.

Poprawka 12

Artykuł 5 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Cele szczegółowe określone w ust. 1 odnoszą się do obszarów polityki związanych z konkurencyjnością, wzrostem gospodarczym, miejscami pracy i inwestycjami, a w szczególności są to:</p> <p>a) zarządzanie finansami publicznymi, proces budżetowy, zarządzanie zadłużeniem i administracja skarbową;</p> <p>b) reforma instytucjonalna oraz skuteczne i ukierunkowane na usługi funkcjonowanie administracji publicznej, faktyczna praworządność, reformy wymiaru sprawiedliwości i skuteczniejsze zwalczanie nadużyć finansowych, korupcji i prania pieniędzy;</p> <p>c) otoczenie biznesowe, rozwój sektora prywatnego, inwestycje, procesy prywatyzacyjne, handel i bezpośrednie inwestycje zagraniczne, konkurencja i zamówienia publiczne, zrównoważony rozwój sektorowy oraz wspieranie innowacji;</p>	<p>Cele szczegółowe określone w ust. 1 odnoszą się do obszarów polityki związanych z konkurencyjnością, trwałym wzrostem gospodarczym, miejscami pracy i inwestycjami oraz spójnością gospodarczą, społeczną i terytorialną, które wpisują się w cele określone w strategii „Europa 2020”, a w szczególności są to:</p> <p>a) zarządzanie finansami publicznymi, proces budżetowy, zarządzanie zadłużeniem i administracja skarbową;</p> <p>b) reforma instytucjonalna oraz skuteczne i ukierunkowane na interes ogólny funkcjonowanie administracji publicznej, faktyczna praworządność, reformy wymiaru sprawiedliwości i skuteczniejsze zwalczanie nadużyć finansowych, korupcji i prania pieniędzy;</p> <p>c) otoczenie biznesowe, rozwój sektora prywatnego, procesy prywatyzacyjne, (re)nacjonalizacyjne lub (re)komunalizacyjne, inwestycje, konkurencja i zamówienia publiczne, zrównoważony rozwój sektorowy oraz wspieranie innowacji;</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>d) kształcenie i szkolenie, polityki dotyczące rynku pracy, włączenie społeczne, system zabezpieczenia społecznego i pomocy społecznej, system zdrowia publicznego i opieki zdrowotnej, polityki w zakresie azylu, migracji i ochrony granic;</p> <p>e) polityki dotyczące sektora rolnictwa i zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich; oraz</p> <p>f) polityki sektora finansów oraz dostęp do finansowania.</p>	<p>d) kształcenie i szkolenie, polityki dotyczące rynku pracy, włączenie społeczne i zwalczanie ubóstwa, system zabezpieczenia społecznego i pomocy społecznej, system zdrowia publicznego i opieki zdrowotnej;</p> <p>e) polityki sektora finansów oraz dostęp do finansowania.</p>

Uzasadnienie

Skreślenie dziedzin polityki, które są już objęte programami pomocy technicznej oraz zapewnienie zgodności z art. 345 TFUE, który gwarantuje neutralność prawa Unii w odniesieniu do zasad prawa własności. Dodatkowo kryzys pokazał, że organy władzy publicznej również mogą stanąć przed koniecznością przeprowadzenia ponownej nacjonalizacji niektórych rodzajów działalności gospodarczej, przynajmniej na ograniczony okres czasu.

Poprawka 13

Artykuł 7 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Ze względu na zasady przejrzystości, równego traktowania i należytego zarządzania finansami, w następstwie dialogu z państwem członkowskim, w tym w kontekście europejskiego semestru, Komisja analizuje wnioski o wsparcie, o których mowa w ust. 1, pod względem stopnia pilności zidentyfikowanych problemów, ich zakresu i wagi, wsparcia potrzebnego w odniesieniu do danych dziedzin polityki, analizy wskaźników społeczno-gospodarczych oraz ogólnej zdolności administracyjnej państwa członkowskiego. Ze względu na istniejące działania i środki finansowane z funduszy unijnych lub innych unijnych programów Komisja określa, w ścisłej współpracy z danym państwem członkowskim, obszary priorytetowe, które zostaną objęte wsparciem, oraz wysokość całkowitego wkładu finansowego na potrzeby tego wsparcia.</p>	<p>Ze względu na zasady pomocniczości, przejrzystości, równego traktowania, partnerstwa i należytego zarządzania finansami, w następstwie dialogu z właściwymi organami publicznymi państwa członkowskiego, w tym w kontekście europejskiego semestru, Komisja analizuje wnioski o wsparcie, o których mowa w ust. 1, pod względem stopnia pilności zidentyfikowanych problemów, ich zakresu i wagi, wsparcia potrzebnego w odniesieniu do danych dziedzin polityki, analizy wskaźników społeczno-gospodarczych oraz ogólnej zdolności administracyjnej państwa członkowskiego. Ze względu na istniejące działania i środki finansowane z funduszy unijnych lub innych unijnych programów i w ramach jednolitego dokumentu strategicznego Unii mającego na celu poprawę zdolności instytucjonalnych i administracyjnych władz publicznych na wszystkich poziomach sprawowania rządów, który ustala w przejrzysty i sprawiedliwy sposób kryteria, które mają zostać przyjęte w celu określenia porządku pierwszeństwa działań programu i przydziału dostępnych zasobów, a także kryteria i mechanizmy koordynacji działań na poziomie unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym, Komisja określa, w ścisłej współpracy z danym państwem członkowskim, obszary priorytetowe, które zostaną objęte wsparciem, oraz wysokość całkowitego wkładu finansowego na potrzeby tego wsparcia.</p>

Poprawka 14

Artykuł 8 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Państwo korzystające z pomocy, we współpracy z Komisją, może stworzyć partnerstwo z jednym państwem członkowskim lub większą ich liczbą, występującymi w charakterze partnerów wspomagających reformy w odniesieniu do konkretnych obszarów. Partner wspomagający reformy pomaga, we współpracy z Komisją, w formułowaniu strategii, planów reform, projektuje wsparcie na wysokim poziomie lub nadzoruje wdrażanie strategii lub projektów.</p>	<p>Państwo korzystające z pomocy, we współpracy z Komisją, może stworzyć partnerstwo z jednym państwem członkowskim lub większą ich liczbą. Może też, w razie potrzeby, wzmocnić to partnerstwo/te partnerstwa z najwłaściwysz, jeśli chodzi o wdrożenie reformy, poziomem sprawowania rządów, by wspólnie występować w charakterze partnerów wspomagających reformy w odniesieniu do konkretnych obszarów. Partner wspomagający reformy pomaga, we współpracy z Komisją, w formułowaniu strategii, planów reform, projektuje wsparcie na wysokim poziomie lub nadzoruje wdrażanie strategii lub projektów.</p>

Poprawka 15

Artykuł 12 ust. 3

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Dotacje mogą być przyznane organom krajowym państw członkowskich, Grupie Europejskiego Banku Inwestycyjnego, organizacjom międzynarodowym, podmiotom publicznym lub prywatnym i jednostkom utworzonym zgodnie z prawem na jednym z poniższych obszarów:</p> <p>a) na obszarze państwa członkowskiego;</p> <p>b) na obszarze państwa Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), będącego stroną Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), zgodnie z warunkami ustanowionymi w Porozumieniu EOG.</p> <p>Poziom współfinansowania wynosi maksymalnie 100 % kosztów kwalifikowalnych, bez uszczerbku dla zasad współfinansowania i niedochodowości.</p>	<p>Dotacje mogą być przyznane organom publicznym państw członkowskich, Grupie Europejskiego Banku Inwestycyjnego, organizacjom międzynarodowym, podmiotom publicznym lub prywatnym i jednostkom utworzonym zgodnie z prawem na jednym z poniższych obszarów:</p> <p>a) na obszarze państwa członkowskiego;</p> <p>b) na obszarze państwa Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), będącego stroną Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), zgodnie z warunkami ustanowionymi w Porozumieniu EOG.</p> <p>Poziom współfinansowania wynosi maksymalnie 100 % kosztów kwalifikowalnych, bez uszczerbku dla zasad współfinansowania i niedochodowości.</p>

Poprawka 16

Artykuł 13

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Komisja i państwa korzystające z pomocy, w zakresie swoich odpowiednich kompetencji, sprzyjają powstawaniu synergii i zapewniają skuteczną koordynację między programem i innymi programami i instrumentami unijnymi, w szczególności ze środkami finansowanymi z funduszy unijnych. W tym celu:</p> <p>a) zapewniają komplementarność i synergię między różnymi instrumentami na szczeblu unijnym i krajowym, w szczególności w związku ze środkami finansowanymi z funduszy unijnych, zarówno na etapie planowania, jak i wdrażania;</p>	<p>Komisja i państwa korzystające z pomocy, w zakresie swoich odpowiednich kompetencji, sprzyjają powstawaniu synergii i zapewniają skuteczną koordynację między programem i innymi programami i instrumentami unijnymi, w szczególności ze środkami finansowanymi z funduszy unijnych, na podstawie jednolitego dokumentu strategicznego, o którym mowa w art. 7. W tym celu:</p> <p>a) zapewniają komplementarność i synergię między różnymi instrumentami na szczeblu unijnym, regionalnym, lokalnym i krajowym, w szczególności w związku ze środkami finansowanymi z funduszy unijnych, zarówno na etapie planowania, jak i wdrażania;</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>b) optymalizują mechanizmy koordynacji, aby uniknąć powielania wysiłków;</p> <p>c) zapewniają ścisłą współpracę między podmiotami odpowiedzialnymi za wdrażanie na szczeblu unijnym i krajowym na potrzeby zapewnienia spójnych i usprawnionych działań wspierających.</p> <p>[...]</p>	<p>b) optymalizują mechanizmy koordynacji, aby uniknąć powielania wysiłków;</p> <p>c) zapewniają ścisłą współpracę między podmiotami odpowiedzialnymi za wdrażanie na szczeblu unijnym, regionalnym, lokalnym i krajowym na potrzeby zapewnienia spójnych i usprawnionych działań wspierających.</p> <p>[...]</p>

Poprawka 17

Artykuł 15

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Monitorowanie i ocena</p> <p>1. Komisja monitoruje wdrażanie działań finansowanych w ramach programu i bada, czy zostały osiągnięte cele szczegółowe, o których mowa w art. 5 ust. 1, zgodnie ze wskaźnikami określonymi w załączniku.</p> <p>Komisja jest upoważniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 16 dotyczącym zmian w wykazie wskaźników określonych w załączniku.</p> <p>2. Najpóźniej do połowy 2019 r. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z oceny okresowej, a do końca grudnia 2021 r. – sprawozdanie z oceny <i>ex post</i>.</p> <p>3. W sprawozdaniu z oceny okresowej przedstawione zostaną informacje dotyczące realizacji celów programu, efektywności wykorzystania zasobów oraz europejskiej wartości dodanej programu, jak również ocena tego, czy finansowanie w dziedzinach objętych programem należy zmienić lub przedłużyć po 2020 r. Sprawozdanie to uwzględnia również ocenę dalszej aktualności wszystkich celów i działań. Sprawozdanie z oceny <i>ex post</i> będzie uwzględniać informacje dotyczące długoterminowego wpływu wyników programu.</p>	<p>Monitorowanie i ocena</p> <p>1. Komisja monitoruje wdrażanie działań finansowanych w ramach programu i bada, czy zostały osiągnięte cele szczegółowe, o których mowa w art. 5 ust. 1, zgodnie ze wskaźnikami określonymi w załączniku.</p> <p>Komisja jest upoważniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 16 dotyczącym zmian w wykazie wskaźników określonych w załączniku.</p> <p>2. Najpóźniej do połowy 2019 r. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz komitetom konsultacyjnym sprawozdanie z oceny okresowej, a do końca grudnia 2021 r. – sprawozdanie z oceny <i>ex post</i>.</p> <p>3. W sprawozdaniu z oceny okresowej przedstawione zostaną informacje dotyczące realizacji celów programu, efektywności wykorzystania zasobów oraz europejskiej wartości dodanej programu, jak również ocena tego, czy finansowanie w dziedzinach objętych programem należy zmienić, przedłużyć po 2020 r. lub go zaprzestać. Sprawozdanie to uwzględnia również ocenę dalszej aktualności wszystkich celów i działań. Sprawozdanie z oceny <i>ex post</i> będzie uwzględniać informacje dotyczące długoterminowego wpływu wyników programu.</p>

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

1. Popiera leżącą u podstaw omawianego programu wsparcia zasadę dotyczącą udzielania technicznej pomocy reformom strukturalnym w państwach członkowskich – na zasadzie dobrowolności i na wniosek danego państwa – w dziedzinach działań należących do kompetencji dzielonych między Unię Europejską i państwa członkowskie. Uważa, że niezbędnym warunkiem powodzenia programu jest jego skuteczna koordynacja z programami pomocy technicznej już istniejącymi na szczeblu UE i państw członkowskich korzystających z pomocy oraz aktywny udział władz lokalnych i regionalnych w tej koordynacji, realizujących bardziej terytorialną wizję programu.

2. Jest zdania, że poprawa zdolności administracyjnych na krajowych, regionalnych i lokalnych poziomach sprawowania rządów wnioskujących państw członkowskich powinna być głównym celem programu pomocy i że powinna stać się miarą odniesienia podczas obecnego przeglądu strategii „Europa 2020”.

3. Domaga się, by program oparty był na jednolitym dokumencie strategicznym Unii mającym na celu poprawę zdolności instytucjonalnych i administracyjnych władz publicznych na wszystkich poziomach sprawowania rządów. Zwraca się do Komisji o zaproponowanie takiego jednolitego dokumentu, który powinien między innymi ustalić w przejrzysty i sprawiedliwy sposób kryteria, które zostaną przyjęte w celu określenia porządku pierwszeństwa działań przewidzianych w programie i przydziału dostępnych zasobów, a także kryteria i mechanizmy koordynacji istniejących działań, zarówno na szczeblu unijnym, w tym działań w ramach programu, jak i na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, przy pełnym poszanowaniu zasad pomocniczości i proporcjonalności oraz zagwarantowaniu autonomii i specyficznych uwarunkowań różnych poziomów terytorialnych. Na tej podstawie opracowane zostaną tego rodzaju jednolite dokumenty dla państw członkowskich korzystających z pomocy, we współpracy z danym państwem członkowskim i w poszanowaniu zasady partnerstwa.
4. Podkreśla, że władze lokalne i regionalne powinny mieć dostęp do programu zgodnie z podziałem uprawnień i kompetencji obowiązującym w każdym państwie członkowskim i z zaleceniami dla poszczególnych krajów, często skierowanymi do władz lokalnych i regionalnych. Zwraca się do Komisji, by upewniała się, że ma to miejsce, np. sprawdzając, czy władze regionalne lub lokalne były włączone w opracowanie danego projektu reform strukturalnych w przypadku, gdy wnioski o pomoc techniczną złożone przez władze krajowe dotyczą obszarów należących do kompetencji władz regionalnych lub lokalnych, przy poszanowaniu instytucjonalnych uwarunkowań każdego kraju.
5. Uważa, że wniosek dotyczący rozporządzenia jest zgodny z zasadą pomocniczości, jeżeli pomoc techniczna udzielana jest w dziedzinach, które wchodzą w zakres kompetencji dzielonych między Unię i państwa członkowskie (zob. poprawki do punktu 6 preambuły, art. 3 ust. 1 i art. 4). Jako że wniosek opiera się na mechanizmie dobrowolnym, nie budzi wątpliwości w zakresie proporcjonalności.
6. Uważa, że niezbędne jest skuteczne skoordynowanie programu z programami i instrumentami UE służącymi współfinansowaniu pomocy technicznej w ramach funduszy strukturalnych (art. 59 rozporządzenia nr 1303/2013 oraz cel tematyczny nr 11), a także w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), Funduszu Azylu, Migracji i Integracji (AMIF) i Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ISF) oraz sektorowych programów UE (instrument „Łącząc Europę”, „Horyzont 2020”, „Europa dla obywateli”, „Sprawiedliwość” oraz „Prawa, równość i obywatelstwo”).
7. Podkreśla, że finansowanie programu przez przeniesienie środków budżetowych przeznaczonych na pomoc techniczną w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych może być jedynie rozwiązaniem przejściowym. Sprzeciwia się ponadto temu, by takie mechanizmy finansowania otwierały drogę do podporządkowania polityki spójności europejskiemu semestrowi, jako że polityka spójności posiada własne umocowanie prawne zapisane w traktatach UE.
8. Podkreśla, że nie ma uniwersalnej recepty na przeprowadzenie reform strukturalnych i że dobre praktyki mogą być jedynie inspiracją dla poszukiwania rozwiązań przystosowanych do różnych sytuacji oraz do specyfiki lokalnej i regionalnej wnioskujących państw członkowskich.
9. Zachęca do wymiany dobrych praktyk między państwami członkowskimi w ramach wdrażania reform strukturalnych i zaleca, by partnerstwa między państwami członkowskimi zostały w kontekście programu wzmocnione poprzez udział samorządów terytorialnych, które wykazują społeczno-gospodarcze lub geograficzne podobieństwa bądź są objęte reformami strukturalnymi o charakterze transgranicznym.
10. Przypomina, że wykazywanie przez samorzady terytorialne, partnerów społecznych i zainteresowane podmioty społeczeństwa obywatelskiego wysokiej odpowiedzialności w terenie za reformy strukturalne jest niezbędne dla powodzenia programu i do tego, by przyczyniał się on do zwiększania zaufania i propagowania współpracy między wnioskującym państwem członkowskim, Komisją i pozostałymi państwami członkowskimi.
11. Domaga się, by przy wspieraniu reform strukturalnych systematycznie zwracać uwagę na cele dotyczące zrównoważonego rozwoju, włączenia społecznego, dostępu do opieki zdrowotnej, zatrudnienia i szkolenia, zgodnie z celami strategii „Europa 2020”. KR postuluje w związku z tym, by przeprowadzane przez Komisję oceny programu wsparcia uwzględniały wskaźniki inne niż PKB ⁽²⁾.
12. Uważa, że współfinansowanie państw członkowskich w ramach programu wsparcia podlega klauzuli reform strukturalnych określonej w pakcie stabilności i wzrostu ⁽³⁾.

⁽²⁾ Zob. opinia KR-u w sprawie „Wskaźniki rozwoju terytorialnego UE – wyjść poza PKB”, przyjęta dnia 10 lutego 2016 r.

⁽³⁾ Zob. opinia KR-u na temat „Optymalne wykorzystanie elastyczności przewidzianej w obowiązujących postanowieniach paktu stabilności i wzrostu”, przyjęta 9 lipca 2015 r.

13. Podkreśla, że należy traktować program jako mający charakter pilotażowy i zaleca przeprowadzenie w odpowiednim czasie jego oceny przed rozpoczęciem kolejnego okresu programowania finansowego rozpoczynającego się w 2021 r., by określić, czy stosowne jest nadanie mu trwałego charakteru, a jeśli tak, to czy utworzenie funduszu zasobów własnych w celu wspierania reform strukturalnych jest konieczne, wykonalne i pożądane.

Bruksela, dnia 7 kwietnia 2016 r.

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*

Markku MARKKULA
